

der og confiscerer den, saa at stige, for hele Familien. Naar derimod Indfæstningen i Overgangsoieblikket kun er 10 Rbd., saa tages der kun 10 Rbd fra de Øvrige, og hvad der ved den billige Leie, hvorfor de hele Tiden have siddet, er opsparet, komme de Øvrige af Familien, altsaa Befolkningen paa Godset, tilgode. Det er den Betragtningensmaade, som bringer mig til yderligere at ansee det for en fuldtberettiget Betragtningensmaade, at hvad Mere der udbringes af disse Gaarde ved Salg end det, der tilkommer Akademiet paa Stiftelsens Begne, eller hvorpaa det iøvrigt har Krav efter den nærværende Stilling, det kan Akademiet ikke tiltage sig, og det er Testators, Kalkreuz's Giendom, og derover kan kun disponeres til Fordeel for det kalkreuziske Gods's Bønder, og, som sagt, subsidiairt til hans andre Formaa's Dynaaelse. Jeg troer, at naar man nøie overveier Testamentets Betydning i alle dets Retninger og lægger Mærke til, at den væsentlige Betingelse for Opfyldelsen af ethvert Testament er saalænge som muligt at beholde Grindringen af den Mand, der har oprettet Testamentet, og at anvende Alt, hvad der indbringes deraf til denne Grindrings Bedligneholdelse, saa vil man indsee, at denne Maade at behandle Sagen paa vistnok ligger nærmere det, man skulde at gøre, end nogen af de to foreslaaede Maader. Jeg haader endnu stedse, at der af denne Behandling skal komme ud, at Udvalget finder en Forandring i denne Retning passende til 3die Behandling. Hvorvidt jeg selv vil være istand til at formulere et Forslag, som skal sætte det igjennem, er jeg ikke sikker paa; kan det lykkes for mig, saa skal jeg gjøre det, hvis Udvalget ikke skulde komme til at gjøre det.

Cultusministeren: Jeg troer ikke, at den sidste ærede Taler paa nogen Maade har forstaaet mig. Jeg har ikke sagt andet, end at jeg ikke troede, at der ved det kalkreuziske Testamente var sigtet til en almindelig Forsørgelse af Gods's Bønder, og jeg søiede den Bemærkning til, at den Fordeel, der var indrømmet med Hensyn til Indfæstningen ved Gaardens Overtagelse, kun var for den ene Søn af Fæsteren, som modtog Gaarden. Jeg veed meget vel, at, naar der er samlet For-

mue paa Fæstestederne, saa beroer det, hvor meget der kan komme til de øvrige Børn, og saa paa hvor stor Indfæstning der tages, men jeg troer, at det er aldeles ubesøiet at henseføre disse Betragtninger til salig Kalkreuz's Tid, thi da var det vanskeligt nok at skaffe 10 Rbd. pr. Td. Hartkorn, og jeg troer ikke, at der da kunde være Tale om Opsamling af Formue eller Forsørgelse for alle de Øvrige, af hvad der blev tilovers fra Indfæstningen. Hvad angaaer det Overflud, Sørø Academie skulde afgive, saa seer jeg for det Første ikke, hvor det skulde komme fra, naar Udvalgets Forslag følges; thi at Afgiften ved Taxationerne skulde blive mærkeligt høiere ansat over, hvad den nu er — og hvad den nu er skulde Akademiet beholde, — det synes mig kan ikke ventes, i alt Fald bliver det ikke noget Stort. Naar Indfæstningen bliver den samme, som den var, og der kun gives Vederlag for den fremtidige Indfæstning, saa er det klart, at her vinder Akademiet ikke en Stilling, ligesom det paa den anden Side ikke heller lider noget Tab; men selv om saa var, at et Overflud udkom, saa veed jeg ikke nogen Retgrund, hvorfor Overfluddet skulde tilfalde netop Bønderne paa det kalkreuziske Gods, som en Følge af, at Commissionen taxerede Afgifterne noget høiere end tidligere. Den ærede Taler har iøvrigt ganske forbigaaet den factiske Bemærkning, at Akademiet har i sin Tid betalt i overtagen Gjæld et større Beløb, end hele Godset dengang var værd.

Raben: Jeg troer ogsaa, at man maa give den ærede Rigsdagsmand for Holbets Amts 2den Valgfreds (Tscherning) Ret i den Maade, hvorpaa han fortolkede Anvendelsen af Overfluddet paa det Kalkreuziske Gods. Det, at Sørø Akademie har laant Godset Penge, kan Intet bevise derimod; thi Renterne deraf skal Akademiet naturligtviis have godtgjort. For saavidt den ærede Rigsdagsmand i sit Foredrag sagde, at et Testament ikke kunde vare længere end den Tid, der passede dertil, saa giver jeg ham Ret; men Bevistet paaligger naturligtviis den, der paastaer, at Forholdene ikke tilstede et saadant Testament at leve længere; dette er ikke ført og kan ikke føres, saalænge der endnu her i Landet eksisterer en stor Deel Fæstegods,